

کتابِ یوئیل نَبی

پیشگفتار

دَ امزی کِتابِ یوئیل نَبی از یگ آفت توره مُوگیه و دَ باره امدون لشکرِ مَلخ پیشگویی مُونه، دَ باره لشکری که دَ امرِ خُداوند مییه و دَ بِلِه زمی و خانه ها هُجوم میره. امزی خاطر مردُم ره تشویق مُونه که روزه بگیریه و یگ مجلسِ مُقدَّس برگزار کده توبه کُنه تا خُداوند آفت ره ازوا دُور کُنه. دَ نتیجه خُداوند وعده مُونه که لشکرِ مَلخ ره ازوا دُور مُونه و اَسیرای ازوا ره دَ هر جای که اَسته پس میره و دُشمنای ازوا ره دَ دَرّه یهوشافاط جم کده دَ بِلِه ازوا قضاوت مُونه. امچنان وعده مُونه که بلده ازوا خوراکِ پَریمو میدیه و اورشَلیم ره بلده همیشه جای بُود-و-باش جور مُونه. آیه مشهورِ امزی کِتابِ اینی اَسته: ” بعد ازو ما روحِ خُو ره دَ بِلِه تمامِ بشرِ قرار میدیم و باچه‌ها و دُخترن شُمو نَبوت مُونه، آدمای پیر شُمو خواوها و جوانای شُمو رویاها مینگره.“

طبقه-بندی موضوعها

إعلان مجازات (فصل ۱:۱)

دعوت بلده ناله و فریاد د حضور خداوند (۱۳:۱)

هجوم ملخها (۱:۲)

دعوت د توبه (۱۲:۲)

جواب خداوند (۱۸:۲)

روز خداوند (۲۸:۲)

قضاوت د بله ملت ها (۱:۳)

برکتها بلده قوم خدا (۱۷:۳)

إعلان مجازات

۱) کلام خُداوند که دَ یوئیل باچه پتوئیل نازل شد اینی آسته:

۲) آی ریش سفیدا، ای ره بَشَنوید

و آی تمام باشنده های سرزمی، گوش بگیری!

آیا امی رقم یگ چیز دَ روزای از شُمو

یا دَ روزای بابه کلونای شُمو رُخ دده؟

۳) دزی باره دَ بچکیچای خُو نقل کُنید

و بیلید که بچکیچای شُمو دَ بچکیچای خُو نقل کُنه

و بچکیچای ازوا دَ نسل دیگه.

۴) چیزی که از مور باقی مومنه،

اُو ره مَلخ مُوخوره،

چیزی که از مَلَخ باقی مُومَنه،

اُو ره اوخلی مُوخوره

و چیزی که از اوخلی باقی مُومَنه،

اُو ره کِرم مُوخوره.

⑤ آی آدمای نشه، بیدار شُنید و چخرا کنید،

و آی تمام شراب خورا،

بخاطر شیره انگور ناله کنید،

چراکه از دان شُمو گرفته شده.

⑥ چُون یگ مِلَّت دَ سرزمین مه هُجُوم اُورده

یگ مِلَّت قوی و بے حساب؛

دندونای ازوا دندونای شیر آسته

و نیش‌های ازوا نیش‌های شیرِ ماده.

۷) اونا تاک‌های انگور مَره خراب کده

و درختای انجیر مَره از بین بُرده،

پوستای ازوا ره کاملاً کنده تاه اندخته

و شاخچه‌های ازوا لُچ-و-سفید شُده.

۸) رقمِ دُختری که شوی شی دَ جوانی شی مومُرِه و پلاس موبوشه،

ماتم بگیر.

۹) هدیه غلّه-و-دانه و هدیه وُچی کدنی

از خانه خُداوند قطع شُده؛

پیشوایونی که خدمتگار خُداوند آسته،

ماتم مونه.

زمینا از بین رفته ۱۰

و زمی ماتم موکنه،

چراکه غلّه-و-دانه نابود شده،

شیره انگور خشک شده

و روغون زیتون بند شده.

آی دیغونو، خجل شنید ۱۱

و آی باغوانا، ناله کنید،

بلده گندم و جو ناله کنید،

چراکه حاصل زمی از بین رفته.

تاکهای انگور خشک شده ۱۲

و درختای انجیر پژمرده شده،

آرے، انار، خرما، سیو

و تمام درختای زمی خشک شده؛

د حقیقت خوشی بنی آدم خشک شده.

دعوت بلده ناله و فریاد د حضور خداوند

۱۳) آی پیشوایو پلاس پوشیده ماتم بگیرید؛

آی خدمتگاری قربانگاه، ناله کنید.

آی خدمتگاری خدای مه،

بیید و شاو ره د پلاس تیر کنید،

چراکه هدیه غله-و-دانه و هدیه وچی کدنی

د خانه خدای شمو آورده نموشه.

۱۴) یگ روز ره بلده روزه تقدیس کنید

و یگ مجلسِ مُقَدَّسِ برگزار کنید.

ریش سفیدا و تمامِ باشنده های سرزمی ره

دَ خانه خُداوند، خُدای خُو جَم کنید

و دَ پیشِ خُداوند ناله-و-فرباد کنید.

۱۵) وای دَ حال مو دَ امزو روز!

چون روزِ خُداوند نزدیک آسته

و رقم نابودی از طرفِ قَادِرِ مُطَلَقِ مییه.

۱۶) آیا خوراکه دَ پیشِ نظرِ مو قطع نشد،

امچنان خوشی و خوشحالی از خانه خُدای مو؟

١٧) تُخْمَهَا دَ زَبِيرِ قُلُوحِهَاي زَمِي خُشْكُ شُدْ،

دِيخَانَهَا بِيرو شُدْ و كَنْدُوها خَرَابُ شُدْ،

چِرَاكِه غَلَّه-و-دَانِه و جُودِ نَدْرِه.

١٨) حَيَوَانَا چِيْقَسِ نَالِه مُونِه!

گَلَهَاي گَاو و سِرْگَرْد و يِه،

چِرَاكِه اُونَا هِيچِ عَلْفَجَرِ نَدْرِه؛

رَمَهَاي گُوسِپِنْدُو اَم دَ حَالِ تَلْفِ شُدُو يِه.

١٩) اَي خُداوند، مَا دَ پِيشِ اَزْتُو نَالِه-و-فَرِيَادِ مُونِم،

چُونِ اَتَشِ عَلْفَجَرَهَاي بِيَابُو رِه قُورْتِ كَدِه

و اَلَنگَهَاي اَتَشِ تَمَامِ دِرِخْتَاي دَشْتِ-و-صَحْرَا رِه سُوخْتَنَدِه.

حتی حیوانای وَحشی دَ پیش تُو ناله-و-فریاد مُونه، ۲۰

چراکه جوی‌های آو خُشک شُده

و آتِش علفچَرهای بیابو ره سوختنده.

هُجُومِ مَلَخَها

۱ ۲ شیپور ره دَ صَهیون دَ صَدا بیرید؛

دَ کوهِ مُقَدَّسِ مه صَداى ازو ره بُر کنید تا زنگِ خطر بَشَه!

بیلید که تمامِ باشنده‌های سرزمی بِلَرزه،

چُون روزِ خُداوندِ مییه،

أو نزدیکِ اَسته؛

۲ یگِ روزِ تَریکی و سیاهی

و یگ روزِ آورها و تریکی تیره!

رقمیکه روشنی روز د بله کوهها آمده اونا ره مپوشنه،

امو رقم یگ لشکر کته و قوی مییه؛

رقم امزو لشکر از قدیم هرگز دیده نشده

و بعد ازو د نسلهای دیگه که مییه ام دیده نموشه.

پیش روی ازوا ره آتش قورت مونه ^(۳)

و از پشت ازوا آتش النگه کده در گرفته موره.

زمی د پیش روی ازوا رقم باغ عدن آسته،

لیکن بعد از رفتون ازوا د یگ بیابون خشک تبدیل موشه

و هیچ چیز از چنگ ازوا دوتا کده نمیتنه.

شکل ازوا رقم شکل اسپها آسته ^(۴)

و اونا رقم اسپای جنگی چارپورته مونه.

⑤ اونا د قیلی کوهها جست-و-خیز مونه

و رقم صدای گاډی‌های جنگی،

رقم ترق پرقی النگه آتش که کاه ره موسوزنه

و رقم لشکر قوی که بلده جنگ آماده موشه آواز بر مونه.

⑥ قومها د پیش ازوا از ترس میلرزه

و رنگ از رویها موبره.

⑦ اونا رقم آدمای جنگی خیز مونه

و رقم عسکرا د بله دیوالها بر موشه.

اونا هر کدم شی د راه خود خو پیش موره

و از راه‌های خو بر نموشه.

۸) اونا یگدیگه خوره دکه نمیدیه،

بلکه هر کدم شی د قطار خود خو حرکت مونه؛

اونا از مینکل نفرای مسلح د شار رخنه موکنه

و قطار خوره ایله نمیدیه.

۹) اونا د بله شارا هجوم میره

و د بله دیوالها خیز مونه؛

اونا د خانهها باله موشه

و رقم دزا از کلکینا داخل موره.

۱۰) زمی د پیش ازوا د لرزه مییه

و آسمو د غوغا مییه؛

آفتو و ماهتو تریک موشه

و ستاره‌ها روشنی خُورِه نَمیدیه.

①۱ خُداوند آواز خُورِه

دَ پِیشِ رُوی لَشکرِ خُورِه بِلند مُونه؛

لَشکرِ ازو غَدَر کُتِه آستِه

و تَعَدادِ کَسایِ کِه ازو اِطاعتِ مَوکُنه بے حِساب.

واقِعاً رُوزِ خُداوند بُّزُرگ و کَلو ترسناک آستِه.

کِی مِیْتَنه دَ او رُوز تَاب بیره؟

دَعَوَتِ دَ تَوْبِه

①۲ ولے خُداوند مَوگیه: ”حتیٰ امی آلی

قَد تَمامِ دِلِ خُورِه، قَد رُوزِه،

قد چخرا و قد ماتم سُون مه پس بپید.

دل خور ره چک کنید، نه کالای خور ره؛ ۱۳

و سُون خداوند، خُداي خُو پس بپید،

چراکه او پُر فیض و رحیم آسته،

دیر قار موشه و رحمت-و-مُحَبَّتِ ازو پَریمو یه

و از ریی کدونِ بلا-و-مُصِیبتِ دِست میکشه.

کی میدنه؟ ۱۴

شاید او از قار خُو پس تاو خورده گُذشت کنه

و دَ عِوَض شی بَرکتِ نَصِیب شُمو کُنه،

تا شُمو بَتَنید هدیه غَلّه-و-دانه و هدیه وُچی کَدنی

بلده خُداوند، خُداي خُو تقدیم کنید.

١٥ شپور ره د صهيون د صدا بيريد

و يگ روز ره بلده روزه تقدیس کښيد

و يگ مجلس مقدس برگزار کښيد.

١٦ قوم ره جم کښيد

و جماعت ره تقدیس کښيد.

حتی آدمای پير، بچکيچا

و نلغه گون شیرخور ره ام جم کښيد.

بيليد که داماد از اتاق خو

و بيري از خانه خاو خو برو بييه.

١٧ پيشوايوني که خدمتگاري خداوند آسته

بيليد که د مينکل داليز و قربانگاه چخرا کڼه.

بیلید که اونا بگیه: ”آی خداوند، د بِلِه قوم خُو رَحْم کُو

و میراث خُو ره مایه ریشخندی

و مِثال د مینکلِ مِلَّتِها جور نَکُو.

چرا باید د مینکلِ قومها گفته شنه،

’خُدای ازوا کُجا آسته؟‘

جوابِ خُداوند

۱۸) اوخته خُداوند بخاطرِ سرزمینِ خُو د غَیرتِ اَمَد

و د بِلِه قوم خُو رَحْم کد.

۱۹) خُداوند د جوابِ قوم خُو گفت:

”ما بلده شُمو غَلّه-و-دانه، شیره انگور و روغون زبِتُون رِبی مُونم

و شُمو سیر مُوشید؛

و ما شُمو ره دِیگه دَ مینکلِ مِلَّتْ ها

مایه ریشخندی جور نَمُونم.

ما لشکرِ شمالی ره از شُمو دُور مُونم ۲۰

و دَ یگِ زمینِ خُشک و متروک هَی مَوکُنم،

پیش رُوی شی ره دَ دریای شَرقی

و پس پُشت شی ره دَ دریای غَربی؛

بُوی بد شی باله مییه و بُوی گنډه شی بُر مُوشه.

واقعاً، اُو کارای غَدِر کُته کده!

آی زمی ترس نَخور؛ ۲۱

خوش بَش و خوشحالی کُو،

چون خداوند کارای غدر کُتّه کده.

۲۲) آی حیوانای بیابو نترسید،

چراکه علفچرهای صحرا سوز موشه؛

درختا میوه خور ره میدیه

و درخت انجیر و تاک انگور ثمر پریمو میدیه.

۲۳) آی بچکیچای صهیون خوش بشید

و د حُصُورِ خُداوند، خُدای خُو خوشحالی کنید؛

چون او بارشِ اوّل ره د اندازه شی دز شُمو دده،

او بارشِ اوّل و بارشِ آخر ره

رقم سابق بلده شُمو بارنده.

۲۴) خرموجایها پُر از غلّه-و-دانه موشه

و شیره انگور و روغون زیتون از خمها سرریزی مونه.

خداوند موهیه:

④۵ ”سالهای ره که ملخ و کرم

و مور و اوخلی خورد،

امو لشکر کته مه که د خلاف شمو ری کده بودم،

ما دز شمو پس میدیم.

④۶ شمو خوراک پریمو خورده سیر موشید

و نام خداوند، خدای خوره

که بلده شمو کارای عجیب کده، ستایش مونید؛

و قوم مه دیگه هرگز شرمنده نموشه.

④۷ اوخته شمو میدنید که ما د مینکل اسرائیل استم

و ما خُداوند، خُداى شُمو اَسْتُمْ و خُداى دِيگه و جُود ندره.

و قَوْم مه دِيگه هرگز شرمنده نَمُوشه.

روزِ خُداوند

بعد ازُو ما روحِ خُو ره دَ بِلِه تمامِ بَشَر قرار ميديُم (۲۸)

و باچه ها و دُخترِون شُمو نَبُوت مُونه،

آدمای پير شُمو خواها

و جوانای شُمو روباهها مينگره.

دَ امزُو روزا حتى دَ بِلِه غُلاما و كَنِيزا (۲۹)

ما روحِ خُو ره قرار ميديُم.

ما دَ اَسْمو چيزاي عَجيبِ ظاهرِ مُونُم (۳۰)

و دَ زَمِي خُون و آتِش و سْتُون‌هَای دُود.

پیش از اَمَدونِ روزِ بزرگ و ترسناکِ خُداوند ^(۳۱)

آفتو تریک موشه و ماهتو دَ خُون تبدیل موشه.

لیکن هر کسی که نامِ خُداوند ره بگیره، ^(۳۲)

اُو نجات پیدا مونه؛

چون امو رقم که خُداوند گفته،

دَ کوهِ صهیون و اورشلیم باقی‌منده‌ها مومنه

و باقی‌منده‌ها کسای آسته

که خُداوند اونا ره کوی مونه.

قِضاوَت دَ بِلِه مِلَّت‌ها

۳ ① دَ امزُو روزا و دَ امزُو زمان،

وختیکه ما خوشبختی‌های یهودا و اورشلیم ره پس بیرم،

② ما تمامِ مِلَّتِ ها ره جَمِ مُونُم

و اونا ره دَ درّه یهوشافاط تاه موكنم

و دَ اونجی بخاطرِ قومِ خُو و میراثِ خُو اسرائیل

دَ بِلَه ازوا قضاوتِ مُونُم،

چراکه اونا قومِ مَرَه دَ مینکلِ مِلَّتِ ها تیت‌پرک کد

و سرزمینِ مَرَه تقسیمِ کد.

③ اونا دَ بِلَه قومِ مه پشک اندخت

و یگ باچه ره دَ عَوْضِ یگ فاحشه دد

و دُختر ره سودا کده شرابِ گِرفت تا وُچی کُنه.

٤) آی صُور و صیدون و تمام منطقه‌های فلسطینیا، شُمو قد ازمه چی کار دَرید؟ آیا شُمو مَره جَزا میدید؟ اگه شُمو بخواهید مَره جَزا بدید، ما اعمال شُمو ره دَ زودی و دَ عَجَله دَ سرِ خودون شُمو می‌رم، ٥) چراکه شُمو نُقره و طِلا و خزانه‌های باآرزش مَره دَ عبادت‌گاه‌های خُو بُردید. ٦) شُمو مردُم یهُودا و اورشَلیم ره دَ یونانیا سَودا کدید تا اونا ره از جای‌های ازوا دُور کنید.

٧) اینه، ما اونا ره از جای‌های که شُمو اونا ره دَ زوا سَودا کدید، باله کده پس می‌رم و اعمال شُمو ره دَ سرِ خودون شُمو می‌رم. ٨) ما باچه‌ها و دُخترن شُمو ره سَودا کده دَ دستِ مردُم یهُودا میدیُم و مردُم یهُودا اونا ره دَ سبائیا که مِلّتی جای دُور آسته سَودا مونه. "ای توره خُداوند آسته.

٩) ای ره دَ مینکلِ مِلّت‌ها اعلان کنید:

ای مِلّت‌ها، آمادگی جنگ ره بگیریِد،

نفرای جنگی ره کوی کنید.

بیلید که پگِ عسکرا نزدیک بییه و حمله کنه.

سوغمه‌های خُورِه کُفته شمشیرا جور کنید ۱۰

و آرِه‌های خُورِه کُفته نِیزه‌ها؛

بیلید که ضعیف بُگیه،

”ما قوی اَسْتُم.“

آی تمامِ مِلَّت‌ها عَجَلِه کده بیلید ۱۱

و از هر طرف جم شُنید.

آی خُداوند، نِیروهای جنگی خُورِه از عالمِ باله بَیر.

بیلید که مِلَّت‌ها باله شُنه ۱۲

و دَ درّه یهوشافاط بیه؛

چُون دَ اُونجی ما دَ چوکی قضاوتِ مِشِینم

تا دَ بِلِه پگِ مِلَّت‌های چار طرف قضاوتِ کُنم.

۱۳) شَرَارَتِ ازوا از حَد کَلو شُدِه؛

داس ره پيش بيريِد،

چُون حاصِل پُخته شُدِه.

بييد، لَغِه كنيِد، چُون چرخشتِ انگور پُر آسته

تا از خُمها سرريزي كنه.

۱۴) جمعيت‌ها، جمعيت‌هاي كلو

دَ درّه كه فيصَله موشه جم شُدِه،

چراكه روزِ خُداوند

دَ درّه كه فيصَله موشه نزديك آسته.

۱۵) آفتو و ماهتو تريك موشه

و ستاره‌ها روشني خُو ره بِنْد مونه.

۱۶ خُداوند از صَهيون غُر مِيژنه

و آواز خُوره از اورشليم بلند مونه

و آسمونا و زمي تكان موخوره،

ليكن خُداوند بلده قوم خُو پناهگاه آسته،

يگ قلعه مُستحکم بلده بني اسرائيل.

برکتها بلده قوم خدا

۱۷ اوخته شمو ميدنيد که ما خُداوند، خُداي شمو

د صهيون د کوه مُقدّس خُو ساکن آستم.

اورشليم مُقدّس موشه

و لشکر بيگنه گو ديگه هرگز ازو تير نموشه.

دَامَزُو رُوْز اَز كُوْهَآ شِيْرَه اَنگُوْر مِيچَقَه ١٨

وَ اَز تِيْهَآ شِيْر جَارِي مُوشَه

وَ اَز تَمَام جُوِيْ هَاي خُشَكِ يَهُودَا اَوْ رِيِي مُوشَه؛

يِگ چِشْمَه اَز خَانَه خُداوَنَد بُر مُوشَه

وَ دَرَه شِيْطِيْم رَه سِيْرَاو مُونَه.

مِصْر يِگ بِيْرَنَه مُوشَه ١٩

وَ اِدُوْم يِگ بِيَابُوْنِ خُشَكِ،

بِخَاطِرِ ظُلْمِي كَه دَ حَقِ مَرْدُمِ يَهُودَا كَدَه

وَ خُوْنِ بِيْگَنَاهَا رَه دَ سِرْزَمِيْنِ اَزْوَآ رِيخْتَنَدَه.

دَ حَالِيْكَه يَهُودَا بَلَدَه هَمِيْشَه جَاي بُود-وَ-بَاش مُوشَه ٢٠

وَ اَوْرُشَلِيْم دَ تَمَامِ نَسْلَهَا،

٢١ ما خُونِ بے گُناه-ها ره که بازخاست نَکده بُودُم، بازخاست مُونُم.

خُداوند دَ صَهيون جاي-د-جاي مُوشه.